

ΣΧΟΛΙΟ | ΤΟΥ ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ

Το κτήνος του λαϊκισμού

Υπόρεξε μια μεγάλη περίοδος της σύγχρονης ιστορίας μας, κατά την οποία απαιτείτο πιστοποιητικό κοινωνικών φρονημάτων για να προκόψει κάποιος στη ζωή του. Η ελεύθερη έκφραση απόψεων δεν ήταν μια εύκολη υπόθεση. Υποτίθεται ότι από το 1974 και μετά ο φόβος έψυχε, η ελευθερία έκφρασης καθιερώθηκε και η χώρα έκανε μεγάλη πρόοδο. Με ορισμένες εξαιρέσεις, π.χ. στα πανεπιστήμια, όπου η διατύπωση μη πολιτικών ορθών απόψεων ακολουθείτο συνήθως από ύβρεις, τραμπουκισμούς και λοιδορίες.

Τον τελευταίο καιρό παρατηρείται, όμως, ένα νέο κύμα ιδεολογικού ισοπεδωτισμού, το οποίο θέλει να εμφανίσει όποιον διαφωνεί με ιερά στερεότυπα ως ακραίο ή και οπαδό του φασισμού. Αυτό το φαινόμενο έχει προσλάβει τη μορφή του bullying στον δημόσιο διάλογο, ειδικά δε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Ποτέ τα άκρα δεν επέτρεπαν να διεξαχθεί διάλογος για οτιδήποτε φλέγον με πολιτισμένο τρόπο. Στα ζητήματα εξωτερικής πολιτικής όσοι τόλμουσαν να εκφέρουν μια διαφορετική άποψη για το Κυπριακό ή το Σκοπιανό αφορίσθηκαν με τρόπο βάναυσο. Οταν ο Γιαννίτσης έκρουε τον κώδωνα κινδύνου για το ασφαλιστικό ήταν «νεοφιλελεύθερος φασίστας». Πώς, λοιπόν, να γίνει σοβαρή συζήτηση με αυτούς τους όρους, όταν η λογική συνθίβεται από δεξιά και αριστερά; Το ίδιο, βεβαίως, συνέβη και με την υπόθεση

του Μνημονίου. Ο δημόσιος διάλογος γύρω από το Θέμα αυτό έγινε πολύ γρήγορα οπαδικός, βαθιά συναισθηματικός και βασισθηκε σε συνθήματα. Οσοι ανακάλυψαν ότι η αγανάκτηση πουλούσε οχυρώθηκαν πίσω από τον εύκολο αφορισμό όποιου είχε αντίθετη άποψη. Κανείς δεν έσκυψε να δει ποια ισχυρότατα συμφέροντα και προνόμια κρύψτηκαν πίσω από τον εμπροστικό λόγο που έγινε της μόδας. Τελευταία το φαινόμενο έχει επεκταθεί σε κάθε ζήτημα που απασχολεί την κοινή γνώμη, από τον Niko Rωμανό έως τον εμφύλιο. Είναι πολύ ανησυχητικό να βλέπεις ανθρώπους που ξέρεις τις ευαισθησίες τους, τις μετριοπαθείς τους απόψεις και το ήθος τους να γίνονται στόχοι σκληρών, σκεδόν αλτήτικων, επιθέσεων. Οι επιθέσεις μίσους και το κυριολεκτικό ή μεταφορικό λιντσάρισμα ανθρώπων με διαφορετική άποψη ότι έχει πολύ τραγικά αποτελέσματα. Οποιος έχει διαβάσει λίγη Ιστορία ξέρει ότι αυτά τα ανεξέλεγκτα φαινόμενα έχουν απρόσμενες συνέπειες, οδηγούν τις κοινωνίες σε σκοτεινές ατραπούς. Οταν μάλιστα στόχοι γίνονται οι άνθρωποι που κρατάνε τα μπόσικα της αξιοπρέπειας και του κοινού νου στη χώρα θα πρέπει όλοι να αντιδράσουμε. Ζούμε τώρα ένα ξέσπασμα ακραίου λαϊκισμού. Ο χουλιγκανισμός κάποιων δεν μπορεί όμως να μας κάνει όλους χούλιγκαν. Τα νέα παιδιά που παλεύουν για ανοικτά πανεπιστήμια δεν είναι φασίστες, ούτε όργανα

κανενός. Οσοι θεωρούν ότι ο νόμος πρέπει να εφαρμόζεται και ταυτόχρονα να γίνονται απολύτως σεβαστά τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν υποστηρίζουν κάτι παράλογο. Υπάρχουν αριστεροί, κεντροαριστεροί, κεντροδεξιοί, δεξιοί που αγωνιούν γι' αυτό τον τόπο, πιστεύουν στο κίνημα του αυτονόμου και νιώθουν αιδία από την πλήρη απαξίωση του δημόσιου διαλόγου, από όπου και αν προέρχεται. Δεν θέλουν να βλέπουν τον κόσμο μαύρο-άσπρο, δεν θέλουν ένα νέο δικασμό μεταξύ «κομμουνιστών» και «φασιστών». Την ευθύνη βεβαίως για όλα αυτά τη φέρει πρωτίστως η απελπιστικά χαλασμένη «πηγέτιδα» τάχη αυτής της χώρας. Ροκάνισε τα ηθικά δοκάρια πάνω στα οποία στεκόταν με τα ρουσφέτια, τα σκάνδαλα, τις άθλιες επιλογές προσώπων, τον λούμπεν λαϊκισμό της. Οταν εσύ ο ίδιος δεν σέβεσαι τους κανόνες, είναι δύσκολο να απαγίτησες από τους υπόλοιπους να το κάνουν. Ανέχθηκε ή και κρύψτηκε πίσω από τον λαϊκισμό έτσι ώστε να μπορεί να κάνει απλά «τη δουλειά της» και γι' αυτό έχουμε όλοι ευθύνη. Και κάτι τελευταίο, που δεν θα σταματήσουμε να το λέμε. Οποιος ταΐζει για δικούς του λόγους το κτήνος του λαϊκισμού πρέπει να ξέρει ότι θα δαγκώσει και το δικό του χέρι. Πάντοτε έτσι συμβαίνει... Ας το θυμούνται όσοι φέρονται σήμερα με αλαζονικό τσαμπουκά και μπδενική ανοχή σε οιδιόποτε άλλο άποψη, πλην της δικής τους.